

Ceturtdiena, 2020. gada 16. janvāris

P9_TA(2020)0012

Nigērija, it īpaši nesenie teroristu uzbrukumi**Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. janvāra rezolūcija par Nigēriju, it īpaši nesensajiem teroristu uzbrukumiem (2020/2503(RSP))**

(2021/C 270/08)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Nigēriju, no kurām pēdējā pieņemta 2018. gada 18. janvārī⁽¹⁾,
- ņemot vērā ANO ģenerāļsekretāra runaspersonas 2019. gada 24. decembra paziņojumu par Nigēriju,
- ņemot vērā īpašā sūtņa reliģijas vai ticības brīvības veicināšanai ārpus Eiropas Savienības 2019. gada 25. novembra ziņojumu,
- ņemot vērā ANO īpašās referentes jautājumos par ārpustiesas, tūlītēju vai patvaļīgu nāvessodu izpildi 2019. gada 2. septembra Nigērijas apmeklējuma noslēguma paziņojumu,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes 2019. gada 31. jūlija paziņojumu presei par terorisma aktiem Nigērijas ziemeļaustrumos,
- ņemot vērā AP/PV runaspersonas 2018. gada 29. jūlija paziņojumu par *Boko Haram* teroristu uzbrukumu Borno štatā Nigērijas ziemeļaustrumos,
- ņemot vērā organizācijas *Human Rights Watch* 2019. gada ziņojuma par stāvokli pasaulē sadaļu par Nigēriju,
- ņemot vērā Cilvēktiesību komitejas 2019. gada 29. augusta noslēguma apsvērumus par Nigēriju, nesaņemot tās otro periodisko ziņojumu,
- ņemot vērā ANO Deklarāciju par jebkādas uz reliģiju un ticību balstītas neiecietības un diskriminācijas izskaušanu,
- ņemot vērā 2013. gada ES pamatnostādnes par reliģijas vai ticības brīvības veicināšanu un aizsardzību,
- ņemot vērā, ka 2005. gadā Eiropas Parlamenta Saharova balva par domas brīvību tika piešķirta cilvēktiesību aizstāvim *Hauwa Ibrahim*,
- ņemot vērā 2019. gada globālo terorisma indeksu,
- ņemot vērā AP/PV un komisāram humānās palīdzības un krīžu pārvarēšanas jautājumos adresēto DEVE komitejas priekšsēdētāja vēstuli par pasākumiem ierobežojumiem Nigērijas ziemeļaustrumos,
- ņemot vērā Nigērijas Federatīvās Republikas Konstitūciju, it īpaši tās IV nodaļas noteikumus par reliģijas brīvības aizsardzību un tiesībām uz domas, apziņas un reliģijas brīvību,
- ņemot vērā ANO 1989. gada Konvenciju par bērna tiesībām, kuru Nigērija ratificēja 1991. gada aprīlī,

⁽¹⁾ OV C 458, 19.12.2018., 43. lpp.

Ceturtdiena, 2020. gada 16. janvāris

- ņemot vērā 1979. gada ANO Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu (*CEDAW*),
 - ņemot vērā Kotonū nolīgumu,
 - ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
 - ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,
- A. tā kā drošības situācija Nigērijā pēdējos gados ir ievērojami pasliktinājusies, radot nopietnus draudus reģionālajai un starptautiskajai drošībai; tā kā cilvēktiesību pārkāpumi un masveida slepkavības ir plaši izplatītas, jo īpaši valsts ziemeļaustrumu reģionā; tā kā kopš 2009. gada *Boko Haram* nemiernieki Nigērijā ir nogalinājuši vairāk nekā 36 000 cilvēku;
- B. tā kā rit jau 10. gads, kad šajā valstī norisinās reģionāls bruņots konflikts; tā kā pieaug vardarbīgs ekstrēmisms un jo īpaši teroristu darbības, tādiem džihādistu grupējumiem kā *Boko Haram* un Islāma valsts Rietumāfrikas provincei (*ISWAP*) kļūstot varenākiem un ietekmīgākiem; tā kā *Boko Haram* kopš 2009. gada arvien biežāk ir uzbrucis Nigērijas policijai un militārajiem spēkiem, politiķiem, skolām, reliģiskām ēkām, publiskām iestādēm un civiliedzīvotājiem; tā kā lielākā daļa upuru ir musulmaņi;
- C. tā kā Nigērija pasaules terorisma indeksā no 163 valstīm ierindojas trešajā vietā aiz Irākas un Afganistānas, kas nozīmē, ka tā ir trešā to valstu sarakstā, kuras terorisms skāris visvairāk;
- D. tā kā drošības situāciju ir pasliktinājuši reliģiskās un etniskās vardarbības eskalācija dažās valsts daļās, tostarp konflikts lauksaimnieciski attīstītajā centrālajā daļā, kur lauksaimnieki un nomadu ganāmpulku turētāji ir konfliktā par zemes un ūdens resursiem;
- E. tā kā tiek uzskatīts, ka *ISWAP* pašlaik nebrīvē tur desmitiem personu, tostarp kristiešu līderus, drošības spēku darbiniekus un humānās palīdzības sniedzējus;
- F. tā kā Nigērijas iedzīvotāju skaits, kas ir vislielākais Āfrikā, sadalās gandrīz vienādi starp musulmaņiem un kristiešiem; tā kā valstī dzīvo reģiona lielākā kristiešu kopiena un Nigērijas ziemeļos dzīvo gandrīz 30 miljoni kristiešu; tā kā līdz ar radikālā islāma izplatīšanos ir krasi pastiprinājusies vēsturiskā sāncensība starp galvenokārt musulmaņiem ziemeļos un kristiešiem dienvidos;
- G. tā kā *ISWAP* uzņēmas atbildību par videomateriālā, kas tika publicēts 2019. gada 26. decembrī, redzamā nāvessoda izpildi 11 cilvēkiem; tā kā grupējums apgalvoja, ka visi nogalinātie bija kristieši un ka uzbrukums bija atriebība par IS līdera *Abu Bakr al-Baghdadi* nāvi Sīrijā;
- H. tā kā šīs slepkavības ir daļa no plašākas teroristu uzbrukumu sērijas, kas ietver arī 2019. gada 24. decembra uzbrukumu kristiešu ciematam pie Čibokas, kura rezultātā tika nogalināti septiņi ciemata iedzīvotāji un nolaupīta pusaudžu meitene, trīs civiliedzīvotāju nogalināšanu ārpus Biu 2019. gada 23. decembrī un septiņu civiliedzīvotāju nogalināšanu Nganzai 2019. gada 22. decembrī;
- I. tā kā saskaņā ar organizācijas *Humanitarian Aid Relief Trust* datiem kopš 2015. gada vairāk nekā 6 000 kristiešu ir vai nu džihādistu grupējumu nogalināti, vai gājuši bojā *Fulani* kaujinieku īstenotās politikas "Jūsu zeme vai jūsu asinis" rezultātā; tā kā šariata valstīs kristieši tiek pastāvīgi diskriminēti un bieži tiek uzskatīti par otrās šķiras pilsoņiem;
- J. tā kā, lai gan prezidents *Muhammads Buhari* ir nosodījis slepkavības un mudinājis iedzīvotājus nešķelties reliģiski, šie uzbrukumi ir veikti pilnīgi nesodīti un vainīgie pie atbildības tiek saukti reti; tā kā *Amnesty International* ziņojums ir apliecinājis Nigērijas drošības spēku tīšu nolaidību saistībā ar nāvējošajiem uzbrukumiem lauksaimnieku kopienām;
- K. tā kā *Human Rights Watch* ir ziņojis, ka Nigērijas armija ir aizturējusi vairāk nekā 3 600 bērnu, no kuriem puse ir meitenes un par kuriem ir aizdomas, ka tie ir saistīti ar islāmistu un nevalstiskiem bruņotiem grupējumiem, bieži vien pamatojoties uz nenozīmīgiem pierādījumiem vai pat iztiekot bez tiem; tā kā daudzi aizturētie ir cietuši no ļaunprātīgas izmantošanas, tostarp seksuālas vardarbības, un ir miruši ieslodzījumā no slimībām, bada, dehidratācijas vai šautām brūcēm; tā kā armija ir sistemātiski liegusi piekļuvi objektiem, kur atrodas aizturētie, un iespēju pārbaudīt apstākļus, kādos bērni tiek turēti;

Ceturtdiena, 2020. gada 16. janvāris

- L. tā kā meiteņu un sieviešu stāvoklis Nigērijā ir īpaši problemātisks, jo pastāv vispārēja diskriminējoša prakse, ierobežota piekļuve veselības aprūpes pakalpojumiem un izglītībai, plaši izplatīta sieviešu dzimumorgānu kropļošana un bērnu laulības;
- M. tā kā Starptautiskā Krimināltiesā (SKT) ir paziņojusi, ka ir pietiekams pamats uzskatīt, ka saskaņā ar Romas Statūtu 7. pantu *Boku Haram* un Nigērijas drošības spēki Nigērijā ir pastrādājuši noziegumus pret cilvēci, tostarp slepkavības un vajāšanu; tā kā 2019. gada ziņojumā par sākotnējām pārbaudēm Starptautiskā Krimināltiesā secina, ka, neraugoties uz vairākiem Nigērijas iestāžu veiktajiem pasākumiem, lai noskaidrotu iespējamo vainīgo kriminālatbildību, izmeklēšanas vai kriminālvajāšanas pasākumi, kas līdz šim veikti attiecībā uz *Boku Haram* un Nigērijas drošības spēkiem, šķiet, ir bijuši ierobežoti gan apjoma, gan dziļuma ziņā;
- N. tā kā kopš 2015. gada valdība tiek kritizēta par tās nepietiekamu rīcību pret islāma nemierniekiem visā valstī; tā kā Nigērijas militārie spēki un policija saskaras ar daudziem drošības apdraudējumiem un šķiet pārslogoti un nespēj vienlaicīgi risināt drošības krīzes;
- O. tā kā daudznacionālā apvienotā taktiskā grupa kopš tās izveides 2015. gadā ir padzinusi teroristu grupējumus no daudzām to kontrolē esošām teritorijām, lai gan šis reģions joprojām ir ļoti nestabils; tā kā nesenā 1 200 Čadas karavīru atvilkšana, kas sakrita ar vardarbības uzliesmojumu Ziemeļaustrumu reģionā, ir izraisījusi iedzīvotāju bažas; tā kā simtiem tuvākajā apkārtnē apmetušos Nigērijas civiliedzīvotāju no šī reģiona aizbēga, baidoties no jauniem džihādistu uzbrukumiem pēc šīs atvilkšanas;
- P. tā kā ES, Vācijas Federatīvā Republika un Rietumāfrikas valstu ekonomikas kopiena (ECOWAS) 2019. gada oktobrī uzsāka projektu par miera un drošības arhitektūru un operācijām (EPSAO); tā kā projekta mērķis ir stiprināt ECOWAS mehānismus un spējas pārvaldīt konfliktus un atbalstīt pēckonflikta vidi Rietumāfrikā;
- Q. tā kā saskaņā ar ANO Humānās palīdzības koordinācijas biroja (OCHA) datiem situācija Nigērijā ir izraisījusi vēl nepieredzētu humanitāro krīzi un novedusi pie vairāk nekā 2 miljonu cilvēku piespiedu pārvietošanu uz ziemeļaustrumiem; tā kā saskaņā ar organizācijas *Human Rights Watch* sniegto informāciju lielākā daļa iekšzemē pārvietoto personu nevar izmantot savas pamattiesības uz pārtiku, mājokli, izglītību, veselību, aizsardzību pretkaitējumu, kā arī tiesības uz pārvietošanās brīvību; tā kā ES ir piešķirusi 28,3 miljonus EUR humānās palīdzības atbalstam šajā valstī; tā kā humānās palīdzības vajadzības ne tuvu netiek apmierinātas ar pašreizējiem līdzekļiem;
- R. tā kā saskaņā ar *Human Rights Watch* 2019. gada ziņojuma par stāvokli pasaulē sadaļu par Nigēriju 2018. gadā vairāk nekā 35 000 iekšzemē pārvietotu personu atgriezās ziemeļaustrumu kopienās, neraugoties uz bažām par drošību un pamatlietu, tostarp pārtikas un pajumtes, trūkumu;
- S. tā kā gandrīz puse no Nigērijas iedzīvotājiem dzīvo ārkārtīgā nabadzībā; tā kā tiek lēsts, ka vairāk nekā 7 miljoniem nigēriešu ir steidzami nepieciešama palīdzība dzīvības glābšanā;
- T. tā kā tūkstošiem nigēriešu riskē ar dzīvību migrācijas ceļos uz ES cerībā uz labākiem dzīves apstākļiem ekonomiskajā, sociālajā un drošības ziņā;
- U. tā kā valstī ir sašaurinājusies humanitārā telpa, jo ir nolaupīti un nogalināti vairāki palīdzības sniedzēji; tā kā 2019. gadā tika nogalināti 8 palīdzības sniedzēji un kopumā kopš 2011. gada šajā konfliktā dzīvību ir zaudējuši 26 palīdzības sniedzēji; tā kā drošības riski bieži vien apgrūtinā palīdzības sniegšanu un ir bijuši par iemeslu daudzu humānās palīdzības organizāciju aizbraukšanai no šīs valsts;
- V. tā kā turklāt valdība ir aizliegusi vairāku starptautisku palīdzības un labdarības organizāciju darbību, apgalvojot, ka tās ir veikušas islāmistu grupējumu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju; tā kā 2019. gada septembrī Nigērijas bruņotie spēki pieprasīja bez brīdinājuma pārtraukt NVO "Action Against Hunger" ("Rīcība cīņai pret badu") un "Mercy Corps" ("Labdarības korpuss") darbību, atstājot 400 000 cilvēku bez iespējas saņemt palīdzību;
- W. tā kā saskaņā ar pārskatītā Kotonū nolīguma 8. pantu ES uzņemas iesaistīties regulārā politiskā dialogā ar Nigēriju par cilvēktiesībām un demokrātijas principiem, tostarp par etnisko, reliģisko un rasu diskrimināciju,

Ceturtdiena, 2020. gada 16. janvāris

1. pauž nožēlu par valstī notikušajiem teroristu uzbrukumiem; atkārtoti pauž bažas par Nigērijā ieilgušo krīzi un nestabilo drošības situāciju valsts ziemeļaustrumu daļā un stingri nosoda atkārtotus cilvēktiesību, starptautisko un humanitāro tiesību pārkāpumus, kas pamatojas uz reliģisko pārliecību vai etnisko izcelsmi;
2. jo īpaši pauž nosodījumu nesēn pieaugušo vardarbību pret etniskajām un reliģiskajām kopienām, tostarp uzbrukumus reliģiskajām ēkām un dievlūdžējiem;
3. pauž līdzjūtību upuru ģimenēm un pauž solidaritāti ar Nigērijas iedzīvotājiem, kas jau vairāk nekā desmit gadus cieš no terorisma šajā reģionā;
4. mudina Nigērijas iestādes garantēt cilvēktiesību ievērošanu šajā valstī un aizsargāt civiliedzīvotājus no terorisma un vardarbības; prasa, lai šie centieni notiktu, pilnībā ievērojot cilvēktiesības un tiesiskumu un valsts starptautiskās saistības;
5. uzskata, ka jebkāda cilvēku nogalināšana vai etniskā tīrīšana ir barbariska un uzskatāma par noziegumu pret cilvēci; mudina Nigērijas valdību risināt vardarbības pamatiemeslus, nodrošinot vienlīdzīgas tiesības visiem iedzīvotājiem un nediskriminējošus tiesību aktus; šajā sakarībā prasa vairāk veicināt reliģiju dialogu un iedzīvotāju mierīgu līdzāspastāvēšanu neatkarīgi no reliģiskās pārliecības, iesaistot visas attiecīgās interešētās personas, tostarp Nigērijas Reliģiju padomi;
6. atgādina, ka pret valstī valdošo konfliktu, terorismu un vardarbību visneaizsargātākie ir sievietes un bērni; pauž nožēlu par to, ka teroristu grupējumi aizvien vairāk vervē bērnus, lai viņus izmantotu par bērniem kareivjiem vai pašnāvniekiem spridzinātājiem;
7. pauž dziļas bažas par ziņojumiem par sliktu izturēšanos pret militārajos objektos ieslodzītajiem bērniem; aicina Nigērijas iestādes sniegt atļauju ANO piekļūt militārajām ieslodzījuma vietām, parakstīt oficiālu nodošanas protokolu, lai nodrošinātu, ka militāro spēku aizturētie bērni tiek ātri nodoti pienācīgām bērnu aizsardzības iestādēm, un izbeigt bērnu militāru aizturēšanu; prasa, lai pretterorisma atbildes pasākumi un tiesu varas un tiesībsargāšanas sistēma būtu jāpielāgo tam, lai tiktu aizsargātas visneaizsargātāko iedzīvotāju grupu, tostarp bērnu, tiesības;
8. atgādina Nigērijas iestādēm par to pienākumu aizsargāt bērnu tiesības un nodrošināt aizsardzību un aprūpi terorisma vai konflikta skartajiem iedzīvotājiem, tostarp nodrošinot izglītības pieejamību; turklāt atgādina, ka izglītība un ekonomiskās iespējas ir iedarbīgi ieroči pret radikalizāciju, un mudina starptautiskos partnerus atbalstīt pieejamas un kvalitatīvas izglītības nodrošināšanu kā daļu no pretterorisma stratēģijas šajā reģionā;
9. pauž dziļas bažas par to, ka Nigērijas sievietes joprojām cieš no diskriminācijas, vardarbības, seksuālas vardarbības un izvarošanas; mudina Nigēriju pilnībā īstenot ANO Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu; mudina sniegt lielāku atbalstu, tostarp psiholoģisko atbalstu, personām, kas ir cietušas no plaši izplatītās seksuālās vardarbības un dzimumu vardarbības;
10. uzsver — lai valstī panāktu stabilitāti un ilgstošu mieru, ir ļoti svarīgi cīnīties ar nesodāmību; tādēļ aicina Nigērijas iestādes nekavējoties veikt rūpīgu un pārredzamu izmeklēšanu, lai vainīgos nodotu tiesai un sauktu pie atbildības; aicina arī veikt pasākumus, lai uzlabotu Nigērijas tiesu sistēmas jaudu un neatkarību un tādējādi veicinātu krimināltiesību efektīvu izmantošanu vardarbības, terorisma un korupcijas apkarošanai;
11. pauž nožēlu par stagnāciju cīņā ar grupējumu *Boko Haram* un *ISWAP* un aizvien biežākiem un smagākiem pašnāvnieku uzbrukumiem un tiešiem uzbrukumiem militārajām pozīcijām; atgādina, ka Nigērijas prezidents *Muhamadu Buhari* 2019. gadā tika atkārtoti ievēlēts tādēļ, ka viņš solīja apkarot *Boko Haram* un citu teroristu grupējumu popularizēto vardarbīgo ekstrēmismu, un mudina prezidentu pildīt savus priekšvēlēšanu kampaņas solījumus;

Ceturtdiena, 2020. gada 16. janvāris

12. pauž atbalstu ES un ECOWAS īstenotā Miera un drošības arhitektūras operāciju projekta mērķiem; mudina dalībvalstis sniegt spēcīgu atbalstu spēju veidošanai un konfliktu risināšanai Rietumāfrikā;
13. atkārtoti pauž atbalstu reģionālajai daudznaacionālajai apvienotajai taktiskajai grupai un atzinīgi vērtē tās centienus efektīvi apkarot terorismu un atjaunot stabilitāti Čadas ezera reģionā; atgādina, ka terorisms nepazīst robežas, un aicina reģiona valstis koordinēt centienus, lai panāktu drošību visā reģionā;
14. mudina Nigērijā īstenot turpmāku drošības sektora reformu, lai stiprinātu valsts un reģionālo dalībnieku spējas apkarot terorismu; aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un dalībvalstis arī turpmāk sniegt ES tehnisko palīdzību šajā jomā;
15. brīdina par lauksaimnieku un ganu lopkopju konflikta izmantošanu, lai izplatītu reliģiju naidu; mudina Nigērijas valdību īstenot nacionālo pārveides plānu lauksaimniecības dzīvnieku jomā, kas paredz aizsargāt gan lauksaimnieku, gan ganu lopkopju intereses; uzskata, ka ir vajadzīgi turpmāki pasākumi, piemēram, ir jāstiprina konfliktu mediācijas un risināšanas, samierināšanas un miera veidošanas mehānismi;
16. uzsver attīstības, demokrātijas, cilvēktiesību, labas pārvaldības un drošības savstarpējo saistību šajā valstī; uzskata, ka terorismu nevar efektīvi apkarot tikai ar militāro spēku; aicina Nigērijas valdību izstrādāt visaptverošu stratēģiju terorisma pamatcēloņu risināšanai, koncentrējoties uz preventīvu pieeju, kas paredz likvidēt teroristu ideoloģijas pievilcību, ierobežot rekrutēšanas un radikalizācijas iespējas un likvidēt finansējuma iespējas, kā arī atbalstot un finansējot pilsoniskās sabiedrības organizāciju kopienu atbalsta programmas;
17. aicina ES, Āfrikas Savienību un starptautisko sabiedrību pastiprināt atbalstu terorisma apkarošanai Nigērijā un sniegt šai valstij un visam reģionam pastāvīgu politisko un drošības atbalstu;
18. pauž dziļas bažas par valsts drošības stāvokļa ietekmi uz humānās palīdzības un attīstības palīdzības efektivitāti; aicina ES turpināt humānāros un attīstības palīdzības centienus ne tikai Nigērijā, bet arī visā reģionā; atzinīgi vērtē ES 2019. gadā pausto apņemšanos piešķirt papildu 50 miljonus EUR, lai atbalstītu Nigērijas atveseļošanu un izturētspēju;
19. atzīst, ka Nigērija un tās kaimiņvalstis saskaras ar reģionālās pārvietošanas spiedienu; prasa palielināt atbalstu Nigērijā piespiedu pārvietotajām personām un šajā jomā īstenot labāku līdzekļu devēju koordināciju, tostarp aicina starptautisko sabiedrību šim mērķim piešķirt papildu finanšu resursus; atgādina, ka attīstības finansējums nebūtu jānovirza citām vajadzībām, bet gan jāizmanto sākotnējam mērķim, proti, visa veida nabadzības izskaušanai;
20. nosoda visus uzbrukumus humānās palīdzības darbiniekiem un struktūrām un mudina īstenot pasākumus, lai nodrošinātu palīdzības sniedzēju drošību un garantētu drošu vidi, kurā humānās palīdzības organizācijas varētu veikt savu svarīgo darbu;
21. pauž ārkārtīgas bažas par strauji pieaugošajām klimata pārmaiņām un to ietekmi uz dzīvi un iztiku, jo īpaši valsts dienvidu daļā; atkārtoti, ka ir jārod ilgtermiņa risinājums, kā aizsargāt dabas resursus un nodrošināt to pieejamību; atgādina — lai reģionā nodrošinātu ekonomisko stabilitāti un mieru, ir izšķiroši svarīgi risināt ārkārtas situāciju klimata jomā;
22. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas Ārējās darbības dienestam, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam un Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Nigērijas prezidentam un parlamentam, Āfrikas Savienībai, ĀKK un ES Apvienotajai parlamentārajai asamblejai un Panāfrikas parlamentam.